

28.09.2026

Naleraq

UKA2026/213

Kuno Fencker

Sermip erngullu niuernermi atorneqarneri pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut

(Nunanut allanut, Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Siullermik Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuutaannut qutsavigerusuppagut.

Naleqqamiit nuannaarutigaarput sermip erngullu niuernermi atorneqarneri pillugit inatsisit maanna nutarterneqalermata.

Nunatta pisuussutai nunatsinni suliffeqarfinnik, suliffissanik isertitanillu pilersitsiviusinnaasariaqarput, tassami aningaasarsiorfissat tamatigut ersisaarutaasariaqanngillat.

Tamanna aningaasaqarnikkut namminiilernissamut aqqutip ilagaa.

Inatsimmilli allanngineq Kalaallinut aallartitsiniartunut oqilisaataasariaqarpoq, Kalaallillu salliutinneqartariaqarput. Isumaqarpugut inatsisit atuuttut ineriartortitsinissamut aporfeqartitsisimasut. Aporfiit taakku aaqqittariaqarpavut.

Aallarnisaasut nukitik suliffeqarfimmik pilersitsinermut atorsinnaasariaqarpaat, aporfilersuutinuunngittoq. Aningaasarpassuit, piffissarujussuaq piareersarnermut atorneqartarpoq, taamaattumik inatsisit sinaakkusiissapput tamanut ajornanngillisaasinnaasut, tassami suliffeqarfiliorneq imaannaanngitsuummat inatsisit nalorninaattut pisariaqartinneqassapput.

Naleqqamut ersarippoq: Inuit Kalaallit nunatta pisuussutaasa inuussutissarsiornikkut periarfissarititaannut salliutinneqassapput. Tamanna tamatigut sulissutigissavarput.

Taamaattumik § 11 naammaginarinngilarput. Suliffeqarfik Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqarsinnaavoq, tamakkiisumilli nunanit allanit pigineqarlunilu aqunneqarsinnaalluni. Akuersissutini tunniussinermi Inuit Kalaallit ersarissumik inatsisitigullu atuuttussamik salliutinneqarnissat kissaatigaarput, soorunami aamma aningaasaliisartunut pilerinarunnaartitsinngittumik.

Piviusumik piginnittuuneq aalajangiisinnaassuseqarnerlu qulakkeerneqassapput. Kingusinnerusukkut piginnittut allanngortinneqarnerisigut tamanna saneqqunneqarsinnaassanngilaq.

Naleqqammiit aningaasaliisartut suleqatissallu tikilluaqquavut.

Aningaasaat ilisimasallu ineriartortitsinnermut iluaqutaasinnaapput. Suleqatigiinnerup aamma nunatsinneersut aallarnisaasut suliffeqarfinnik pilersitsinissaannut periarfississavai, naleqarnerulersitsinnermillu pissarsiat ilaat nunatsinniinnarnissaat qulakkeerlugu.

Tamanna aamma avammut nioqquteqarnermut malittarisassat tulluurtuunissaannik piunasaqaateqarpoq. § 10, imm. 3 naapertorlugu avammut nioqquteqarnissamut akuersissut ukiut tamaasa nutarterneqassaaq. Suliffeqarfik ukiorpassuarni tunisassiornissamik pilersaaruteqarsinnaavoq, avammullu nioqquteqaannarnissaminut ukiut tamaasa qinnuteqartassalluni – tamanna ataqatigiinngilaq, allaffissornissamik qaffassaataassaaq.

Sulisitsisut akuersissutit ukiunut arlalinnut atuuttarnissaat kiisalu nalunaaruteqartussaataitanerup pioreersup atorneqarnissaa inassutigaa. Nuna Law aningaasaliissutissanik pissarsiniarnermut sullitanullu ukiunut arlalinnut isumaqatigiissuteqarnermut ajornartorsiutaasinnaasunik tikkuussivoq. Oqariartuutit taakku ataatsimiisitaliami nalilersorluarneqartariaqarput.

Taamaattumik Naleqqamiit kissaatigaarput avammut nioqquteqarnissamut akuersissut aallaaviatigut iluaquteqarnissamut akuersissutip atuuffianut naapertuuttumik atuutissasoq. Oqartussanut pisariitsumik nalunaaruteqartoqartassaaq.

Piunasaqaatit unioqqutinneqarpata imaluunniit pissutsit pingaarutillit pisariaqartippassuk oqartussat akuliussinnaassapput. Avammut nioqquteqarnissamut uppersarsaat nutartigaq tunniunneqarsinnaasariaqarpoq ukiut tamaasa tamakkiisumik nutaamik qinnuteqartoqartariaqarani.

Nukissiorfiit ernumassutaat aamma aaqqittariaqarpoq. Erngup sinneqartoorutip immikkut malittarisassaqaartinneqarnissaa Nukissiorfiit tapersersorpaat. Kisianni erngup tunineqarnissaanut isumaqatigiissuteqartarnertik ingerlaqqissappat inatsisitigut tunngavissaq ersarissoq ujartorpaat. Tamanna inatsit atuutilertinnagu paasineqarlunilu aaqqinneqartariaqarpoq.

Aaqqissuussassaq nutaaq piareersimanngippat, akuersissutinut isumaqatigiissutinullu pioreersunut kiisalu qinnuteqaatinut ikaarsaariarnermi malittarisassaqaartitsisariaqarput.

Suliffeqarfiit tunngavissaq qularnaatsoq tunngavigalugu ingerlatsiinnarsinnaallutillu ineriartortitsisinnaassapput. Innuttaasut imermik pilersorneqarnerat salliutinneqassaaq. Avammut nioqquteqarnissamut isumaqatigiissutini pilersuisinnaassuseq, akit pilersuisinnaanerullu isumannaassusia pillugit piumasaqaatit ersarissuussapput.

Akiliutissat aamma ersarissuusariaqarput. Nunatta pisuussutiminik atuineq naleqquttumik pissarsissutigissavaa. Aningaasaliisartut aalajangiinnginnerminni qanoq akiliuteqartassanerlutik naatsorsorsinnaasariaqarpaat. Tassanilu nunatsinni inerisaasut salliuseriaqarput aammalu ajunngitsorsiassaqaqtariaqarlutik.

Akigititat tamanut saqqummiunneqarnissaat, allanngortinneqartarnissaannullu periutsip ilisimaneqarnissaa kissaatigaarput. Pisuussutini atuinnermut akiliut allaffissornermut akiliutinit ersarissumik immikkoortinneqassaaq. Naatsorsuinnermut tunngavik paasiuminartuussaaq, oqartussallu suliaat ataaseq arlaleriarluni akilerneqassanngilaq.

Akigititat aningaasarsiornikkut pissutsinik piviusunik tunngaveqassapput. Imeq puiaasanut immiunneqartoq, sermersuarmeersoq kiisalu imeq annertuunngorlugu avammut nioqqutigineqartoq aningaasartuutimikkut niuerfimmikkullu assigiinngillat.

Nunatsinni suliarinninneq malittarisassat ersarissut naapertorlugit iluaqutissarsitinneqarsinnaassaaq. Anguniagaavoq suliffeqarfiit imminut akilersinnaasut nunatsinni ataavartunik isertitanik suliffissanillu pilersitsisinnaanissaat.

Pinngortitarlu paarissavarput. Piumasaqaatit suliniutip annertussusianut sunniutaanullu naapertuutissapput. Saliinissaq pisariaqartinneqarsinnaappat aningaasaqarnikkut qulakkeerinninneq inissinneqareersimassaaq. Aallarnisaasut mikisut aamma piumasaqaatinik paasinnissinnaallutillu naammassinnissinnaassapput.

Naleraq ataatsimiititaliami suliarinninnissamut pitsaasumik isumaqarluni pegataassaaq. Inatsisissatut siunnersuut pitsanngorsagaq kissaatigaarput, Inuit Kalaallit salliutinneqarnissaannik qulakkeerinnittoq, aningaasaliisartunut malittarisassanik siumut naatsorsuutigineqarsinnaasunik pilersitsisoq, Nukissiorfiillu inatsisitigut tunngavissaannik erseqqissaasoq.

Siunnersuut Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliamut innersuunneqassasoq inassutigaaarput.

Inaarutaasumik isummernissarput apeqqutit taakku qanoq aaqqinneqarnissaannik tunngaveqassaaq. Maanna inuussutissarsiutip nunatta aningaasaqarnikkut

namminiilernissaanut iluaqutaasinnaasup pitsaanerusunik atugassaqartinnissaanut periarfissaqarpugut. Periarfissaq tamanna pitsaasumik atorniartigu.

Qujanaq.